

[Første næstformand]

folketingsbeslutning henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af lov om mærkning og oplysningspligt vedrørende forbrug af energi.

Af energiministeren (Jann Sjørnsen).
(Fremsat 10/2 93).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling**Tove Lindbo Larsen (S):**

Dette lovforslag er en opfølgning af et rådsdirektiv om angivelse af husholdningsapparaters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede vareoplysninger.

Det overordnede formål er at mindske energiforbruget i husholdningerne ved at motivere forbrugerne til at se efter disse oplysninger ved køb af energiforbrugende husholdningsapparater, men også at tilskynde producenterne til at fremstille produkter med et lavt energiforbrug.

Det nye i dette direktiv i modsætning til det, der blev gennemført i 1982, er, at der skal udarbejdes et standardiseret oplysningsskema ud over mærkningen, og det gælder selvfølgelig for alle EF-landene.

Mærkningen og oplysningsskemaet skal følge varen, uanset om det sælges ved direkte detailhandel eller gennem postordre. Både mærkning og oplysningsskema er lovpligtigt eller rettere bliver det. Det lovforslag, vi behandler i dag, er grundlæggende, dvs. en rammeordning, det første skridt på vejen, kunne man sige. Efterfølgende skal der vedtages en lov efter et gennemførelsesdirektiv for hver enkelt type apparat, eksempelvis køl og frys, vaskemaskine, tørretumbler osv.

Filosofien bag disse detaljer er at harmonisere oplysningerne, hvad jeg kan være godt tilfreds med. Det kniber mere med tålmodigheden med at få tingene gennemført. Det er så

indlysende en fordel både energipolitisk, forbrugerpolitisk og miljøpolitisk, at jeg indtrængende opfordrer ministeren til at lægge megen energi i at få gennemførelsesdirektiverne igennem i EF og herefter implementere det hurtigst muligt i Danmark.

Jeg har selvfølgelig læst fremsættelsestalen. Måske var det stærkere, om ministerens intentioner kom til at stå i bemærkningerne til forslaget, og der kunne også stå noget om de forventninger, ministeren har til at kunne gennemføre noget allerede i foråret 1993. Jeg håber, det nås, foråret er jo snart over os, og mange opgaver trænger sig på.

Det allerbedste skridt ville være, om man kunne lave nogle normer for energiforbruget. Det er allerede i gang andre steder i Europa, og jeg er ganske sikker på, at vi ville kunne blive enige om i Energiudvalget, at normer er væsentlige for at mindske energiforbruget i det hele taget.

Men når jeg er så optaget af at få mærkningen af disse oplysninger frem, hænger det sammen med opfyldelsen af et længe næret forbrugerønske. Yderligere blev jeg inspireret af den rapport, Energiselskabet ARKE har fremsendt til Det Energipolitiske Udvalg om projektet »Elbesparelser hos danske forbrugere«. Heraf fremgår det tydeligt, at der virkelig er noget at spare dels gennem nye energivaner, dels ved brugen af lavenergiudstyr i husholdningerne. Hvor meget der kan spares, afhænger naturligvis både af familiernes adfærd og af omfanget af lavenergiudstyr. Alt kan selvfølgelig ikke udskiftes på én gang.

Min konklusion er, at Socialdemokratiet er positivt over for en hurtig gennemførelse af dette lovforslag som første skridt på vejen og ser hen til en hurtig opfølgning af gennemførelseslovene, som vi forhåbentlig snart får på bordet sammen med det allerbedste: normer for energiforbruget.

Aagaard (KF):

Da vor ordfører, hr. Per Tærsebøl, ikke kan være til stede, skal jeg på hans og Det Konservative Folkepartis vegne tilslutte mig det af energiministeren fremsatte lovforslag. Det er efter vor opfattelse en god idé at give alle de omhandlede elapparater ensartede regler for mærkning, så brugerne kan se, hvad energiforbruget er.

[Aagaard]

Lovændringen gennemfører et EF-direktiv, som det allerede er nævnt, og det synes vi i Det Konservative Folkeparti er ganske udmærket, men med de beføjelser, som energiministeren har med hensyn til at fastsætte bestemmelserne, vil vi gerne bede ministeren om at være opmærksom på, at der ikke strammes mere op over for danske fabrikanter af elapparater. Det skulle jo nødvendigvis gå sådan, at vore egne virksomheder blev påført større omkostninger end de firmaer, vi konkurrerer med i EF.

Grunden til, at vi i Det Konservative Folkeparti advarer mod dette, er, at vi her i landet har en tendens til at gøre det fuldkomne og lidt til, hver gang vi skal tilpasse os et EF-direktiv, og det koster i øgede omkostninger og efterfølgende i øget arbejdsløshed.

Med disse få bemærkninger skal jeg give tilslutning til denne lovændring.

Pia Larsen (V):

Dette lovforslag vedrørende mærkning og oplysningspligt for husholdningsapparater m.v. sigter mod at gøre det lettere for forbrugeren at være energibevidst i kraft af en udvidet oplysningspligt med hensyn til energiforbrug, samtidig med at vi skulle opnå en harmonisering af EF-landenes krav til mærkning, således at vi undgår tekniske handelshindringer. Det er to formål, som Venstre klart kan støtte.

Ifølge lovforslaget er der tale om et rammedirektiv, som vi nu skal implementere i dansk lovgivning. Senere vil dette rammedirektiv blive fulgt op af gennemførelsesdirektiver for de enkelte apparattyper, f.eks. køleskabe.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han ser nogen risiko for tekniske handelshindringer, som vi netop forsøger at undgå ved denne lovgivning, i forbindelse med grænsepassage i perioden frem til gennemførelsesdirektivernes implementering i de enkelte landes lovgivning. Vi ved jo godt alle sammen, at et meget betydeligt antal husholdningsapparater transporteres over den dansk-tyske grænse hver dag. Det vil jeg gerne have ministerens svar på.

Under overskriften »Økonomiske og administrative konsekvenser« gør ministeren rede for de ekstra omkostninger, der vil være for staten i forbindelse med dette lovforslags vedtagelse. Ministeren nævner intet om de ekstra omkostninger, der skønnes at være for producenterne og forhandlerne, når de f.eks. skal trykke nye salgsbrochurer, kataloger osv.

Regeringen lægger jo stor vægt på, at der som noget helt nyt skal tages hensyn til erhvervslivet. I Venstre troede vi, at en af den nye erhvervsamordningsministers opgaver var at beregne konsekvenserne, økonomiske og administrative, for erhvervslivet f.eks. i et lovforslag som dette. Det ville have været klædeligt og tilmed et udtryk for anstændighed og moral, hvis regeringen i sit lovforslag havde markeret, at man godt er klar over, at dette også får økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Derfor vil jeg allerede nu annoncere, at Venstre under udvalgsarbejdet vil bede om at få nogle beregninger over skønnede omkostninger for producenterne og forhandlerne af husholdningsapparater.

I Venstre kan vi som sagt godt se det rigtige i at foretage en sådan harmonisering, som der her lægges op til, ligesom vi selvfølgelig støtter forbrugernes mulighed for at blive energibevidste. Ikke desto mindre frygter vi meget, at der vil blive tale om et stort bureaukrati i denne sammenhæng. Derfor lægger Venstre meget vægt på, at der gøres store anstrengelser for at opnå en så lidt bureaukratisk løsning som overhovedet muligt.

Det er altså med visse betænkeligheder, at jeg på Venstres vegne kan støtte lovforslaget.

Riishøj (SF):

Vi kan fra SF's side også støtte forslaget. Det får nok en lidt hurtigere gang gennem Folketinget end motorvejene.

Vi er ligesom den socialdemokratiske ordfører optaget af, hvordan denne rammelov bliver gennemført i de andre EF-lande. Det er jo rigtigt, som det er nævnt af flere, at vi er hurtige til at gennemføre EF-love. Selv om vi måske er de mest unions skeptiske i Europa, er vi nogle af de hurtigste til at gennemføre de beslutninger, der vedtages. Jeg håber, at energiministeren vil følge det her op i praksis herhjemme og sørge for en hurtig arbejds gang i EF-sammenhæng og udnytte vores formandskab til at få gennemført denne lov i praksis også i de andre EF-lande.

Vi har modsat den konservative ordfører den holdning, at tydelig mærkning i Danmark af varer er til gavn for dansk produktion. Og har vi en tydelig mærkning af vores varer også i udlandet, appellerer vi til store forbrugere-

[Riishøj]

grupper, så vores kendemærke ved eksport bliver miljørigtig adfærd hos forbrugerne. Det tror jeg lønner sig for danske virksomheder.

Med de bemærkninger kan vi fra SF's side tilslutte os det, men ser også frem til nogle opklarende svar på spørgsmål under udvalgsarbejdet.

Kim Behnke (FP):

Der er snart ikke grænser for, hvad Folketinget skal bruge sin tid på. Læser man lovforslagets tekst, er der ingen tvivl om, at det, det handler om, er, at energiministeren gerne vil have tre bemyndigelser. Fremskridtspartiet er pr. instinkt modstander af disse blankomisterbemyndigelser.

Ministre har her mulighed for at fastsætte nogle nærmere regler, og det var selvfølgelig godt nok, hvis der var brug for de regler. Når man så læser bemærkningerne til forslaget, er der to ting, der slår os. For det første mener vi, at det danske forslag – eller den danske ratifikation af det her EF-direktiv – er langt mere vidtgående end det, som egentlig var indeholdt i EF-direktivet. Jeg har som forberedelse til debatten her læst Markedsudvalgets bilag 638 på almindelig del fra den 12. maj 1992. Det var udenrigsministerens fremlæggelse af, hvad det her nu skulle komme til at indeholde.

Af bilaget fremgår bl.a. følgende:

»Der gennemføres generel obligatorisk energimærkning af husholdningsapparater, som samlet set har et væsentligt energiforbrug, og hvor der er en stor spredning i apparaternes energiforbrug. Energimærkningen gøres sammenlignelig, så forbrugerne kan vurdere apparaternes energiforbrug i forhold til det mest henholdsvis mindst effektive apparat. Mærkningen suppleres med en varedeklaration, der tilkendegiver ydeevne over et fastlagt minimum.«

Det slås altså fast, at det kun er de apparater, der har et væsentligt energiforbrug, og at det er kun de apparater, hvor der er en stor spredning i apparaternes energiforbrug.

Det er jo ikke det, lovforslaget her går ud på. Forslaget her går ud på – i hvert fald når man læser bemærkningerne – at stort set alt inden for elektriske husholdningsartikler skal være omfattet af det her. Derfor vil jeg gerne allerede nu slå fast, at efter vores mening er det alt for vidtgående i forhold til direktivet.

Dér kommer vi så til anden halvleg: Hvordan kommer det her til at virke for dansk erhvervsliv? Jamen, vil man sige, det er jo inden for EF, og alle EF-lande skal leve op til de her regler. Nej, det skal de ikke. Det, de danske virksomheder skal leve op til, er nogle regler, som er strammere end det, der ligger i EF-direktivet, fordi man fra den danske ministers side har valgt at stramme grebet lige så meget, som man overhovedet kan. Dermed ødelægges man mulighederne for danske virksomheder.

Spørgsmålet er også, om det overhovedet er hensigtsmæssigt. Jeg har hørt flere ordførere – mest Socialdemokratiets ordfører – tale om, hvor fantastisk vigtigt det er, at man sparer på energien. Enig! Men det, der sker i de her år, er, at folk i misforstået energispareiver skifter alt deres apparatur ud med det resultat, at laver man vugge til grav-analyser på tingene, risikerer vi samlet set ressourcemæssigt at bruge mere, end der før ville være brugt, f.eks. når folk i iver udskifter deres glødelamper med disse her lavenergipærer, som jo, når de fremstilles, har et enormt ressourceforbrug.

Den nye regering har jo erklæret, og man har oven i købet en erhvervssamordningsminister, som har lovet, at alting skal gennem et filter, så man sikrer, at det ikke generer dansk erhvervsliv og forringer konkurrenceevnen. Det oplyses, hvad statens udgifter er det første år, nemlig ½ mio. kr. på det her. Jeg tvivler på, at det kan holdes inden for det. Det er nok, fordi man ikke har regnet alt med. Men derudover glemmer man at fortælle, hvad det koster dansk erhvervsliv.

Der er én gruppe i dansk erhvervsliv, som kommer til at nyde godt af det her, det er reklamebranchen, for alle disse krav om oplysning i reklamer osv. gør jo, at de reklamer, der skal sendes ud for alt fra komfurer til elektriske tandbørster og brødristerer, skal være meget større. Annoncerne skal fylde mere i aviserne, og de kulørte tryksager, der skal sendes ud, bliver meget mere omfattende, hvis man skal have alle disse oplysninger med, så reklamebranchen vil klappe i hænderne.

Jeg har tidligere forstået på Kristeligt Folkeparti, at man var modstander af det enorme ressourceforbrug til reklamer, men det vil betyde en meget kraftig stigning i ressourceforbruget, når der skal gøres plads til alle disse oplysninger ud over et enkelt lille billede af køleskabet eller brødristeren.

[Kim Behnke]

Vi har tænkt os at bruge udvalgsarbejdet til for det første at få slået fast, hvor meget EF's krav egentlig er skærpet, og for det andet at få fundet ud af, hvad det vil koste dansk erhvervsliv, og medmindre vi får meget tilfredsstillende svar på de spørgsmål, ender vi med at stemme nej til forslaget.

Energiministeren (Jann Sjursen):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for den stort set positive modtagelse af regeringens lovforslag, som rigtignok, som det er blevet sagt flere gange, er en implementering af et EF-direktiv.

Jeg vil også give den socialdemokratiske ordfører, fru Tove Lindbo Larsen, fuldstændig ret i, at dette kun er at betragte som et første skridt på vejen; det er helt klart for regeringen.

En meget stor del af husholdningssektorens energiforbrug kommer fra hårde hvidevarer og andre elforbrugende apparater, og det også er derfor, at regeringen ivrer for at få implementeret dette EF-direktivforslag, som mere effektivt vil sætte ind på de områder, hvor der er elbesparelser at hente, nemlig i husholdningssektoren, og de udførlige oplysninger om og mærkninger af husholdningsapparaters energiforbrug er i den forbindelse et første skridt i den absolut rigtige retning.

I den forbindelse vil jeg også knytte an til det andet punkt, som den socialdemokratiske ordfører var inde på, nemlig om gennemførelsesdirektiverne og så det, der bliver absolut vigtigt i den sammenhæng, nemlig normerne. For at nå de mål for reduktion af CO₂-udledningen, som Danmark og EF har sat, tyder alt på, at det er nødvendigt at tage yderligere virkemidler i brug på området, og her må vi konstatere, at et af de mest effektive virkemidler til nedbringelse af husholdningssektorens elforbrug faktisk – sådan som det også er anført i »Energi 2000« – er at indføre maksimumsgrænser for husholdningsapparaters elforbrug, altså at gennemføre det, som flere ordførere har været inde på: normer. Det er et virkemiddel, som regeringen i den nærmeste fremtid vil presse hårdt på for at få realiseret.

Jeg vil sige, at regeringen heller ikke står alene med vurderingen af normer som et effektivt virkemiddel. Elsparerådet anbefaler i sin handlingsplan fra september sidste år, at den danske regering arbejder for etablering af et

internationalt normsystem for særligt elforbrugende apparater og udstyr. Normkommissionen anbefaler normer, EF's SAVE-program omfatter normer, og ikke mindst USA har allerede i begyndelsen af 1980'erne gennemført et omfattende program for bindende normer, og jeg vil godt understrege netop eksemplet med USA, for det er med ganske interessante resultater, idet industrien nemlig har omstillet produktionen sådan, at udbudet af mærker og dermed valgmulighederne for forbrugerne er uændrede, og samtidig er der opnået en samlet besparelse ved indførelse af normer i USA beregnet til at være på ca. 50 mia. dollars.

I den forbindelse vil jeg godt trække de betæneligheder ind, som ordførerne for partiet Venstre og Fremskridtspartiet og også lidt den konservative ordfører var inde på, om virkningen for dansk erhvervsliv. Det er rigtigt, at vi ikke er kommet med noget tal for, hvor store omkostningerne i hvert fald i første omgang kan blive for dansk erhvervsliv, og jeg synes, det er vigtigt at se disse ting i et lidt bredere perspektiv end her og nu-effekten.

Vi har haft en tendens til at sige stop for overhovedet at gøre noget herhjemme, selv når det gælder et EF-direktivforslag, af frygt for, at det ville få nogle omkostninger og – når vi taler om at opnå miljøforbedringer – omkostninger for erhvervslivet. Jeg mener, det sidste år har vist, at Danmark ved at gå foran på nogle punkter faktisk har tilegnet sig en ekspertise, en knowhow inden for dansk erhvervsliv, der har gjort os mere konkurrencedygtige også med hensyn til renere teknologi. Det er sådan en principiel betragtning.

Dernæst vil jeg sige, at dette er et rammedirektiv, som først og fremmest skal følges op igen, før vi når frem til disse normer, som for alvor vil betyde noget, altså også for erhvervslivet, og derfor synes jeg nok, at ordførerne for Venstre og ikke mindst Fremskridtspartiet måske fremfører deres argumenter vedrørende erhvervslivets omkostninger med lidt større styrke og lidt mere vægt, end det er ret og rimeligt – rent bortset fra, at jeg måske, specielt hvad angår Venstres ordførers bemærkninger, må minde om, at det altså er et EF-direktiv, som vi implementerer, bl.a. som et led i realiseringen af det indre marked, som jeg går ud fra at Venstre fortsat er tilhænger af.

[Energiministeren]

EF-Kommissionen arbejder i øjeblikket meget på dette spørgsmål som følge af en hollandsk justificering på området, og man arbejder med et forslag om bindende normer for køle-/fryseapparaters energieffektivitet, og det mener jeg er en proces, vi fra dansk side under det danske EF-formandskab skal fastholde Kommissionen på, også i bestræbelserne på at opnå lige konkurrencevilkår for dansk erhvervsliv.

Jeg vil godt understrege, at det er regeringens hensigt at tage yderligere initiativer til efteråret. Det her er kun et første skridt, og jeg vil derfor allerede nu etablere nærmere undersøgelser og tage kontakt til branchen om grundlaget for effektivitetsnormer for andre husholdningsapparater, et arbejde, som jeg mener skal udmønte sig i lovforslag, som vi kan notificere i EF, og dermed fremme også indførelsen af normer på fællesskabsplan.

EF har en ambitiøs målsætning for en reduktion af CO₂-udledningen, Danmark har én, der er endnu mere ambitiøs, så vi må tage fat på de områder, hvor der virkelig er noget at hente.

Lad mig sige til Fremskridtspartiets ordfører, hr. Kim Behnke, om hans opmuntrende bemærkning om, hvad Kristeligt Folkeparti måtte have ment om reklamers plads i det danske markedsbillede, at det jo ikke er et spørgsmål om, hvorvidt man ved denne mærkning og denne information giver reklamebranchen et yderligere skub; der er tale om mærkning og information, og det er i og for sig noget ganske andet.

Jeg vil slutte med at sige, at jeg håber, at de initiativer på normområdet, som nu er taget, og som skal sættes i gang i dialog med branchen, også vil få en bred opbakning, når vi til efteråret når så langt, at vi skal til at se på et lovforslag til opfølgning af dette rammedirektiv, som vi nu forhåbentlig meget hurtigt får implementeret herhjemme.

Med disse sidste ord skal jeg endnu en gang takke for den positive modtagelse, forslaget har fået.

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Jeg mener, at jeg sagde indtil flere gange, at Venstre støttede forslaget med visse forbehold, og jeg vil da gerne sige, at Venstre absolut ikke

siger nej til miljøforbedringer. Men vi mener, at det er godt for alle parter, politikere som erhvervsliv, at kende de gensidige omkostninger, at det er at vise respekt for erhvervslivet at skrive det i lovforslaget, at vi godt er klar over, at der er visse omkostninger, og også at give et skøn over, hvad de vil blive. Det vil selvfølgelig ikke være muligt at gøre det nøjagtigt, men det ville dog være at vise stor respekt for erhvervslivet, og jeg synes, det er noget, denne regering gør meget ud af, så det ville have været klædeligt, som jeg sagde før.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Energiministeren har ret i, at der er tale om et rammedirektiv, og som jeg citerede fra det bilagsmateriale, som Folketingets Markedsudvalg lagde til grund for sin stillingtagen, dengang man fra dansk side skulle tage stilling til direktivet, fremgik det, at det var husholdningsapparater, som samlet set har et væsentligt energiforbrug – ordet væsentligt er bogstaveligt talt væsentligt i denne forbindelse – og at der er stor spredning i apparaternes energiforbrug.

Det tilkendegives også, at hvis et marked får brødristerere og de alle sammen har stort set det samme energiforbrug, er der ingen spredning, og så er der ingen grund til at forlange det her.

Det fremgår af lovtæksten, at der ingen undtagelser er. En elektrisk tandbørste, der har et minimalt energiforbrug, skal også have disse store labels sat på, og der skal lægges tykke brochurer ned i emballagen osv., der på seks EF-sprog, hele det græske alfabet osv. kan redegøre for de få milliwatt, den elektriske tandbørste bruger. Derfor blev der skrevet i direktivteksten, at der skulle være et væsentligt energiforbrug, før man overhovedet skulle begynde på det her.

Men det lille ord væsentligt har energiministeren valgt at se bort fra og kræver nu, at hele markedet skal underlægges det, og hvis ikke man gør det i de andre EF-lande, skyder vi os nok en gang i foden ved at lave så stramme regler i Danmark, at vi udelukkende generer os selv.

Så sagde energiministeren, at når dansk erhvervsliv nu får disse stramme krav og er blevet stærke ved at slæbe rundt på åget, så vil de klare sig bedre end deres europæiske konkurrenter.

[Kim Behnke]

Det, man bare skal huske på, er, at ud fra en energibetragtning hjælper det jo ikke noget, hvis der til fremstilling af et nyt køleskab på Gram Køleskabsfabrik går endnu mere energi end til den gamle type, som brugte en lille smule mere strøm.

(Kort bemærkning).

Tove Lindbo Larsen (S):

Jeg synes, det var interessant at høre fru Pia Larsens interesse for erhvervslivet, som jeg godt forstår, og det er klart, at jeg da også har meget sympati for erhvervslivet.

Men jeg undrer mig lidt over, at fru Pia Larsen ikke er mere optaget af, at det også er en fordel for erhvervslivet, hvis man kan præstere nogle varer af meget høj kvalitet. Hvis det kunne lykkes Danmark at komme ud på verdensmarkedet – det er måske lidt flot – men så på det omkringliggende marked med nogle produkter med et lavt energiforbrug, som i høj grad er interessant for både danskere og for andre uden for landets grænser, ville det være en kolossal fordel, og jeg tror, at et forslag som dette vil animere til, at man får lavet nogle produkter, der også er attraktive for forbrugere uden for landets grænser.

Så kan jeg ikke lade være med lige at sige til hr. Kim Behnke, at jeg ikke tror, at et forslag som dette animerer folk til at skifte alle deres husholdningsapparater ud. Det er en ganske bekostelig affære, hvis man skal hele vejen igennem med både vaskemaskine, opvaskemaskine, tørretumbler osv. Så mange penge har folk ikke, og al rådgivning går jo også ud på, at man, når man skifter ud, skal være opmærksom på, at det drejer sig om at få et så lavt energiforbrug som muligt. Der er ingen, der appellerer til folk om at få ryddet kælderen, eller hvad det nu måtte være, og få nye apparater ind.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg er tilhænger af rådgivning, og hvis vi talte om rådgivning, kunne fru Tove Lindbo Larsen og jeg hurtigt blive enige om, at det er godt og glimrende; jeg er en stor tilhænger af de kampagner. Jeg bor selv i det elselskabs forsyningsområde, som fru Tove Lindbo Larsen tidligere nævnte, så jeg har selv haft muligheden

for at nyde godt af de kampagner, de har lavet. Glimrende – men det er ikke det, vi taler om her. Her taler vi om, at der nu skal indføres strikte regler, idet der skal nedsættes en kontrolkommission, som kan rejse rundt og åbne alle æskerne i supermarkederne, og ligger der så ikke denne forbrugervejledning på seks forskellige sprog osv., får virksomheden en bøde. Vi er modstandere af, at man får et kontrolsamfund, hvor man ikke har tillid til folks egen dømmekraft. Det har vi, og derfor synes vi ikke, at der er nogen grund til, at man absolut altid skal indføre kontrolorganer.

Når fru Tove Lindbo Larsen er så optaget af, at Danmark får verdensmarkedsandele, skal jeg bare minde fru Tove Lindbo Larsen om, hvordan det f.eks. gik, da vi naive danskere, som vi jo er, skulle opstille vindmøller i Kina, for tænk, hvis vi kunne lokke kineserne til at købe vindmøller til hele Kina! Hvad skete der? Der skete det, at japanerne tog derover og lånte en af vindmøllerne, og nu er det japanske kopier af danske vindmøller, der står overalt i Kina. Sådan vil det også komme til at foregå, hvis Gram Køleskabsfabrik eller Vølund – jeg ved ikke engang, om den er dansk længere – endelig er i stand til at lave et produkt, som er godt: konkurrenten vil købe det og lave en kopi af det. Sådan foregår det over grænserne nu til dags, så at vi skulle være i stand til at tilkæmpe os en særlig verdensmarkedsandel, er efter vores mening simpelt hen naivt at tro. Men det spørgsmål, som ingen hverken i denne eller i så mange tidligere debatter, jeg har rejst, tør tage stilling til, er: Hvad nu, hvis det køleskab, der bruger 15 Wh mindre, til gengæld er tilsat alverdens kemikalier osv. på fabrikken for at opnå den lille energibesparelse? Så er vi vist lige vidt, hvis ikke vi har forringet miljøet væsentligt.

(Kort bemærkning).

Tove Lindbo Larsen (S):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget. Jeg vil kun sige til hr. Kim Behnke, der talte om, at han har tillid til folks dømmekraft, at det har jeg også, men de skal have et grundlag at dømme på. Jeg taler for, at man skal kunne vurdere tingene, og jeg kan godt have tillid til folks dømmekraft, men det forudsætter, at de har noget at have deres dømmekraft i.

Energiministeren (Jann Sjursen):

Et par enkelte bemærkninger. Først til hr. Kim Behnke fra Fremskridtspartiet:

Det er meget muligt, at hr. Kim Behnke synes, at vi danskere er naive, og at vi måske også er det i EF's regi, som står bag dette EF-direktiv. Jeg synes, at hr. Kim Behnke glemmer i hvert fald én ting, når han farer voldsomt ud mod dette forslag, og den synes jeg burde interessere Fremskridtspartiet, og det er det faktum, jeg også nævnte i min tale, nemlig at man i USA faktisk har opnået besparelser på 50 mia. dollars ved de elbesparelsesforanstaltninger, man har indført derovre, og de normer, man har introduceret; det burde dog tale til hr. Kim Behnke.

Dernæst til fru Pia Larsen fra Venstre. Jeg fik måske ikke i første omgang svaret ordentligt på spørgsmålet om erhvervslivets omkostninger. Det er klart, at regeringen ikke er interesseret i at påføre erhvervslivet vilde omkostninger, men jeg vil godt understrege, at der heller ikke er tale om det med dette forslag. Derimod er der tale om med de bestræbelser, der er i EF-regi i øjeblikket, at sikre dansk erhvervsliv lige konkurrencevilkår, for nogle af fordelene ved at indføre fælles normer i EF-regi er, at man ud over hensynet til miljøet opnår lige konkurrencevilkår og det, som den socialdemokratiske ordfører også lagde vægt på i sit sidste indlæg, nemlig reel forbrugeroplysning.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Det er selvfølgelig glimrende, hvis amerikanerne har været i stand til at spare elforbrug for 50 – var det millioner eller milliarder dollars om året? Men den oplysning afslører ikke ressourceforbruget i de virksomheder, som fremstiller udstyret. Hvilke nye kemikalier har man f.eks. måttet hælde ud i Hudsonfloden for at være i stand til at fremstille det udstyr, som bruger mindre strøm? Det glemmer man at fortælle, og derfor er jeg ikke imponeret af den oplysning, før jeg får hele historien om, hvad det samlede ressourceforbrug har været for at opnå den energibesparelse. For hvis det er sådan, at de virksomheder, der laver køleskabe og brødristerne – og derovre air-conditioning-anlæg – rent faktisk har et enormt ressourceforbrug ikke bare af strøm, men af olie, kemi-

kalier osv., har vi jo gjort jordkloden og miljøet en bjørnetjeneste.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 40:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for tvangstilslutning til kollektiv energiforsyning.

Af Kim Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 10/12 92).

Forslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Energiministeren (Jann Sjursen):**

Det er ikke første gang, at Tinget skal drøfte rimeligheden i anvendelse af tvangsbestemmelserne i varmforsyningsloven. Det er heller ikke første gang, at Tinget skal tage stilling til et beslutningsforslag fra Fremskridtspartiet om at ophæve kommunernes adgang til at benytte tvangsbestemmelserne i varmforsyningsloven. Senest var i november måned 1991, da Fremskridtspartiet fremsatte et lignende forslag som det, vi i dag skal debattere; forslaget blev dengang afvist af et flertal.

Forslagsstillerne ønsker først og fremmest de tvangsbestemmelser i varmforsyningsloven ophævet, som i dag gør det muligt for kommunalbestyrelserne i de enkelte kommuner at påbyde tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg. Bestemmelserne om tilslutningspligt blev fastlagt, da varmforsyningsloven blev vedtaget tilbage i 1979, og der var igen indgående drøftelser i Folketinget i